

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 36P/66/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115224503
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Vallo
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6115224503.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Jurajom Vallom, v právnej veci starostlivosti o maloletú I. W., B.. XX. XX. XXXX, zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov H. U., B.. XX. XX. XXXX, O. X. J. XXX/X, L. H. T. U., B.. XX. XX. XXXX, O. X. J. XXX/X, L., v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, so sídlom ČSA 7, Banská Bystrica, dieťa matky T.G. W., B.. XX. XX. XXXX, O. X. O. XXX/X, L. X - L. a otca H. W.V., B.. XX. XX. XXXX, O. X. X. XX, U. - X., na návrh starých rodičov o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e zverenie maloletej I. W., B.. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov H. U., B.. XX. XX. XXXX H. T. U., B.. XX. XX. XXXX.

Súd maloletú I. W., B.. XX. XX. XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletej I. W., B.. XX. XX. XXXX výživným vo výške 40,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 34P/364/2012-43 zo dňa 11. 04. 2013 vo výroku o výchove maloletej I. W., B.. XX. XX. XXXX a m e n í rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 34P/364/2012-43 zo dňa 11. 04. 2013 vo výroku o výžive maloletej I. W., B.. XX. XX. XXXX.

odôvodnenie:

Starí rodičia maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 08. 12. 2015 domáhali zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletou a jej následného zverenia do osobnej starostlivosti otca. Svoj návrh odôvodnili tým, že Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/341/2012-9 zo dňa 03. 12. 2012 bola maloletá dočasne zverená do ich osobnej starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 34P/364/2012-43 zo dňa 11. 04. 2013, právoplatným dňa 14. 05. 2015 bola maloletá zverená do ich osobnej starostlivosti s tým, že matke a otcovi maloletej bola určená vyživovacia povinnosť k maloletej. Na Okresnom súde Banská Bystrica bolo pod sp.zn. 32P/181/2014 vedené konanie, ktoré iniciovala matka maloletej vo veci úpravy styku matky s maloletou, avšak matka návrh zobrala späť a žiadala konanie zastaviť. Taktiež bolo na Okresnom súde Banská Bystrica vedené konanie o zmenu výchovného prostredia maloletej pod sp. zn. 32P/147/2015 iniciované matkou, avšak aj toto predmetné konanie bolo rovnako zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu matkou. V ďalšom uviedli, že maloletá sa od 01. 09. 2015 nachádza v domácnosti otca na adrese X. XX. Po dohode s otcom sa maloletá z ich domácnosti odsťahovala a išla bývať k otcovi. Bolo to najmä z dôvodu priania maloletej bývať u otca. Starí rodičia sú v pokročilom veku, starostlivosť o maloletú

naďalej nezvládajú, nakoľko maloletá ich prestala rešpektovať a starý otec bol nútený užívať lieky na upokojenie. Od dátumu 01. 09. 2015 ich maloletá nenavštívila ani jedenkrát. Stará matka maloletú chodí pozeráť na zástavku keď ide zo školy, nakoľko naďalej navštevuje Základnú školu P. L.. Otec maloletej od doby, ako zobral maloletú k sebe, nie je s nimi v žiadnom kontakte. S otcom sa snažili skontaktovať telefonicky trikrát. Opakovane ho vyzývali k tomu, aby podal návrh na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti, avšak otec zaujal k tomu taký postoj, že on nebude nikam chodiť a nič nebude riešiť. Nebude chodiť ani na úrady, ani na súdy, avšak maloletú chce mať u seba a starať sa o ňu. Pravidelne sa informujú na výsledky maloletej v škole u jej triednej učiteľky. Maloletá dosahuje dobré výsledky, jej prospech sa nezmenil. Uviedli, že sú presvedčení o tom, že otec sa o maloletú riadne stará a maloletá má u neho zabezpečené všetky potreby. Z tohto dôvodu považovali za potrebné, aby sa celá situácia z ich strany vyriešila aj po právnej stránke, a aby bola maloletá zverená do ďalšej starostlivosti otca, nakoľko maloletá sa má u neho dobre. Otcovi doma pomáha a poslúcha ho.

Otec sa vo svojej výpovedi na pojednávaní vyjadril, že súhlasí s tým, aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť a maloletá bola zverená do jeho osobnej starostlivosti. Svoje stanovisko odôvodnil tým, že maloletá sa od septembra 2015 nachádza v jeho domácnosti a podľa jej vyjadrenia chce aj naďalej u neho zostať. V jeho domácnosti má vytvorené vhodné podmienky, má tam samostatnú izbu. V minulosti nedokázal zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú, nakoľko v čase keď matka s maloletými deťmi odišla zo spoločnej domácnosti, mala maloletá 10 rokov a on mal pohyblivú pracovnú dobu ako vodič z povolania. Čiže vzhľadom na jej vek potrebovala, aby sa o ňu niekto postaral, najmä ráno. Určenie výšky výživného pre matku maloletej ponechal na zvážení súdu.

Matka maloletej vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. Taktiež súhlasila s tým, aby bola maloletá zverená do starostlivosti otca. S maloletou je v telefonickom kontakte a tak isto aj v osobnom kontakte. Výšku výživného ponechala na zvážení súdu.

Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že maloletá pochádza z manželstva rodičov, ktoré doposiaľ trvá. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z mája 2013 bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Od tej doby úrad priebežne s náhradnými rodičmi a maloletou spolupracoval a naposledy zistil, že od septembra 2015 sa maloletá zdržiava v domácnosti otca. V septembri 2015 a taktiež aj aktuálne vykonal úrad s maloletou pohovor, kde jednoznačne vyplynula jej vôľa zotrvať v domácnosti otca, nakoľko sa v jeho starostlivosti cíti spokojná a je jej u neho dobre. Otec za sedem mesiacov starostlivosti o dieťa preukázal, že je schopný a dokáže sa o dieťa postarať. Maloletá má zabezpečenú povinnú školskú dochádzku, má zabezpečenú zdravotnú starostlivosť a má zabezpečené aj materiálne potreby. V škole dosahuje veľmi dobré výsledky, je usilovnou žiačkou a nie sú s ňou ani výchovné problémy, a ani neboli zaznamenané nedostatky v zabezpečovaní jej osobných potrieb zo strany otca. Nakoľko starí rodičia súhlasili so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti, a taktiež obaja rodičia a vôľou maloletej je zotrvať v domácnosti otca, odporučil súdu zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť, maloletú zveriť do osobnej starostlivosti otca a matku dieťaťa zaviazat výživným primerane jej zárobkovým možnostiam a schopnostiam, s prihliadnutím na vek a potreby dieťaťa.

Podľa § 47 ods. 1 písm. d) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov, a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

V danej veci súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 34P/364/2012-43 zo dňa 11. 04. 2013, právoplatným dňa 14. 05. 2013, bola T. I. W. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov z dôvodu, že rodičia maloletej v tom čase nemohli zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú. Matka maloletej opustila manžela a nachádzala sa na neznámom mieste. Otec maloletého dieťaťa pre pracovnú vyťaženosť nebol schopný zabezpečiť starostlivosť o maloletú. Osobnú starostlivosť v plnom rozsahu od septembra 2012 zabezpečovali starí rodičia, ktorí mali vytvorené vhodné bytové podmienky a maloletá bola na prostredie u starých rodičov zvyknutá. Tak isto bol vytvorený medzi nimi citový vzťah a samotná maloletá prejavila vôľu zotrvať v domácnosti starých rodičov.

Zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča, je svojim charakterom dočasným opatrením, ktoré trvá po dobu, pokiaľ rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa, resp. osobnú starostlivosť o dieťa nemôžu zabezpečiť, pretože samotné maloleté dieťa má právo vyrastať v prirodzenom rodinnom prostredí a má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Samotní rodičia dieťaťa majú právo a zároveň povinnosť vychovávať svoje dieťa a starať sa o neho.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že na strane otca maloletej od zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov sa zmenili pomery. Otec dieťaťa pracuje ako vodič z povolania, pracovnú dobu má pohyblivú, avšak s tým, že každý deň je doma. Maloletá sa od septembra 2015 nachádza v domácnosti otca s tým, že tento má vytvorené pre maloletú vhodné podmienky. Tak isto jej zabezpečuje zdravotnú starostlivosť, materiálne zabezpečenie, pričom neboli zaznamenané v jeho starostlivosti žiadne nedostatky. Maloletá v rámci štúdia v škole dosahuje veľmi dobré výsledky. Je usilovnou žiačkou, a nie sú s ňou žiadne výchovné problémy. Maloletá od zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov je o štyri roky staršia, má 14 rokov. Nastúpila do ôsmeho ročníka základnej školy. Vzhľadom na vek dieťaťa súd prostredníctvom kolízneho opatrovníka zisťoval vôľu dieťaťa, ktoré prejavilo silnú túžbu žiť s otcom v jeho domácnosti. Na strane matky sa od zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti zmenili taktiež pomery v tom, že matka maloletej býva so svojim partnerom P. L. v nájomnom 1-izbovom byte. Maloletá by tu však nemala vytvorené podmienky na to, aby mohla s nimi bývať. Matka sama priznala, že za posledné mesiace má zameškané výživné, avšak v súčasnosti si hľadá prácu, ktorá by bola lepšie platená, aby mala vyšší príjem a tým by mohla prispievať na výživu maloletej stanoveným výživným. Matka maloletej súhlasila so zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca. Vzhľadom na takto preukázanú zmenu pomerov na strane otca a zohľadnenie vôle dieťaťa, jeho práva na rodičovskú výchovu a starostlivosť, súd na návrh starých rodičov zrušil zverenie maloletej I. W., B.. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov H. H. T. U. a zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Keďže súd zrušil zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov a maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca, následne sa zaoberal určením výživného matke na maloletú. Pri určovaní samotnej výšky výživného matke na maloletú súdnym rozhodnutím, súd vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, t.j. možností, schopností a majetkových pomerov povinného, t.j. matky a veku odôvodnených potrieb oprávneného, t.j. maloletého dieťaťa. V danej veci súd zistil, že maloletá má 14 rokov, navštevuje 8. ročník Základnej školy P. L., pričom pochádza z manželského vzťahu. Maloletá má záujmy primerané veku, chodí strieľať z luku, zdravotný stav má v poriadku, je vedená v krčnej a zubnej ambulancii, nakoľko nosí strojček. Výdavky v súvislosti s

návštevou školy sú cestovné vo výške 20,- Eur mesačne, stravné vo výške 20,- Eur mesačne, kredit na telefón 10,- Eur mesačne. Matka maloletej je zamestnaná v reštaurácii P. P. L. H. P.-G. na základe dohody o pracovnej činnosti s tým, že podľa jej vyjadrenia dosahuje čistý príjem vo výške cca XXX,- Q. mesačne. Iný príjem nemá. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Býva spolu so svojim priateľom v 1-izbovom nájomnom byte s tým, že výdavky vo výške XXX,- Q. T. D. Y. L.. Nevlastní žiadny nehnuteľný majetok. Z hnutelných vecí vlastní osobné motorové vozidlo zn. Š. K. rok výroby 1998. V septembri 2015 maloletej prispela sumou 50,- Eur v hotovosti, za ktoré si maloletá zakúpila knihy. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav a v súlade s vyššie uvedenými zákonnými kritériami súd matku zaviazal prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 40,- Eur mesačne, k rukám otca. Súd má za to, že takto určené výživné na maloletú je v možnostiach a schopnostiach matky uhrádzať, bez ujmy vlastnej výživy. Pri určovaní výšky výživného matke súdnym rozhodnutím súd neopomenul, že aj otec má zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletej. Otec je zamestnaný ako vodič z povolania v spoločnosti G. U..G..C.. U. U. P. L. s mesačným príjmom C. XXX J. XXX Eur. Uplatnil si daňový bonus. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Na výživnom dlh nemá. Je vlastníkom rodinného domu a osobného motorového vozidla zn. C. S.. Záverom súd dáva do pozornosti rodičom, že výživné je pravidelné mesačné plnenie, ktoré má pokryť všetky potreby maloletého dieťaťa spojené s jeho bývaním, ošatením, obutím, krytím školských, športových, kultúrnych potrieb a zdravotnej starostlivosti.

Keďže účinky rozhodnutia, ktorým dochádza k zmene výchovného prostredia maloletej, nastávajú jeho právoplatnosťou, počiatok určenia vyživovacej povinnosti matky k rukám otca, súd určil dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Týmto zároveň súd zrušuje rozsudok, ktorým naposledy bolo rozhodované o výchove maloletej I. W., B.. XX. XX. XXXX, a to rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 34P/364/2012-43 zo dňa 11. 04. 2013, ktorým bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov U., a zároveň mení rozsudok, ktorým bolo naposledy určené výživné matke na maloletú I. W., B.. XX. XX. XXXX k rukám starých rodičov, a to rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 34P/364/2012-43 zo dňa 11. 04. 2013.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v šiestich vyhotoveniach na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Odvolanie treba predložiť v šiestich rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.;
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci;
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy;
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov;

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa);

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom k tomu, že po vyhlásení a odôvodnení rozhodnutia účastníci zhodne uviedli, že sa vzdávajú práva podať vo veci opravný prostriedok, bolo by prípadné odvolanie právne neúčinné.